

Vlak voor de coronacrisis echt uitbrak in Europa was er nog een Busworld Turkey. Wederom in de hoofdstad Istanbul, nadat voor de editie van twee jaar gelden was uitgeweken naar Izmir. Daar troffen we toen MAN-dealer en ombouwbedrijf Mapar. Een bijzonder bedrijf dat zeer luxueuze producten bouwt, maar ook 'make-overs'. Het converteert bijvoorbeeld oudere MAN's en Tamsa's in touringcars die aan de buitenkant en in meer of mindere mate ook in het interieur, identiek worden aan de laatste uitvoeringen.

TEKST EN FOTOGRAFIE: JOS HAAS

Mapar, sobere stand met fraaie touringcars

TURKS MAPAR MAAKT BIJZONDERE TOURINGCARS

'Refurbished' Neoplan Starliner uit 2008

Deze Busworld Turkey was Mapar wederom van de partij en konden we de vraag stellen: is het bedrog of gewoon slim handelen? Een vraag waar touringcarverkoper Aydin Çakmak eerst een beetje verwonderd op reageert maar als hij merkt dat het ook wel enigszins schertsend is bedoeld, om moet lachen. Want Mapar is een zeer serieus bedrijf en niet voor niets MAN-dealer in Turkije. Curieus blijft het wel, om oudere touringcars te strippen en dan te voorzien van onderdelen van nieuwere modellen, zodat je de 2010 Lion's Coach, Neoplan Tourliner of Tamsa Marathon ineens ziet getransformeerd in een 2020 model. Een soort 'look-a-likes'. Maar het gaat verder, want niet alleen het ex- en interieur kan onder handen worden genomen, ook de aandrijflijn is

dan voor vernieuwing vatbaar, geheel naar wens van de klant uiteraard.

Blikvanger

De beursstand van Mapar is als het bedrijf: sober en serieus, weinig tierelantijnen of poespas. Wel staan er her en der bij de touringcar Turkse schone, zoals in de beste dagen van de autosalons in bijvoorbeeld Genève. Het is een aparte gewaarwording in een land als Turkije waar tussen de expohallen ook een gebedsruimte is ingericht. De stand werd gedomineerd door een zeer fraaie Neoplan Starliner uit 2008, een echte blikvanger met zijn zwarte exterieur, inclusief de wiel doppen, en gouden biezen. Voor de westerse smaak misschien al een beetje over de top, maar dan heb je bin-

nen nog niet gezien; de mond valt open van verbazing. Luxe alom, óók voor de chauffeur, die eveneens door notenhouten is omgeven (al dan niet echt). De stoelen zijn uitermate fraai, zitten daarbij ook nog eens lekker. Ondanks alle luxe is het er goed toeven, het is geen blingbling, maar gewoon een goed doordacht interieur. Deze Starliner is overigens geheel naar klantwens ingericht. De ombouwtijd duurde vier weken (!) inclusief een gereviseerde motor. De prijs van de ombouw voor deze uiterst luxe Starliner was 150.000 euro en dat is inclusief douche, toilet, keuken, luxe stoelen et cetera. Maar goedkoper kan ook. Voor de Tamsa, bouwjaar 2011, die op de stand stond, bedroeg de ombouwprijs 20.000 euro, waarmee de klant een 2020-model kreeg. Hij had voor deze

Luxe in overtreffende trap

Hier hoeft je je niet voor te schamen

Zelfs de raamlijsten zijn 'betimmerd'

Douche aan boord!

occasion ergens tussen de 60 en 70.000 euro betaalt, dus inclusief luxe ombouw zo'n 90.000 euro. "Een koopje", zegt Aydin Çakmak, "voor een moderne luxe touringcar".

Geen probleem

Als MAN/Neoplan-dealer beschikt Mapar over een moderne werkplaats en uitgebreid verkoopnetwerk. Behalve MAN en Neoplan worden dus ook andere merken onderhanden genomen. Er naar gevraagd wordt gezegd dat MAN, Temsa of de andere merken geen probleem hebben met het ombouwen van 'oud naar nieuw'. Of het in ons deel van de wereld geaccepteerd zou worden is een geheel ande-

re vraag, waarschijnlijk niet. Maar de uitleg van Mapar is steekhoudend, vooral in een touringcarland als Turkije, waar touringcarbedrijven veelal de intercity-verbindingen onderhouden en men lange afstanden maakt. "Als je een Euro 5 auto uit 2011 kunt kopen voor 80.000 euro, die er na de renovatie uit ziet als een nieuw model uit 2018, 2019 en nog jaren mee kan, waarom zou je dan 300.000 euro betalen voor een nieuwe?" Er moet bij gezegd dat die oudere 'refurbished' auto's vaak al behoorlijk wat kilometers op de teller hebben staan.

2+1, 1+1

Ofschoon 2019 een slecht jaar was voor de

Turkse bus- en touringcarmarkt worden de komende tijd nog enkele Temsa's, MAN's en Mercedes-Benz' afgeleverd. Bij Mapar zien ze zelfs de tendens ontstaan dat touringcars voor dat specifieke Turkse langeafstandsvervoer worden omgebouwd tot een 2+1 stoelopstelling. Concurrentie van goedkoop vliegen is hier waarschijnlijk de reden voor. Met meer luxe inclusief internet, een krantje, koffie en dergelijke moet de touringcar zijn stevige positie kunnen behouden, is de logische gedachte. Bij Mapar stelt men bovendien dat de ombouwen die het aflevert in bijvoorbeeld een 2+1 stoelopstelling mooier, beter en luxer zijn dan wat een fabrikant af fabriek kan leveren. De touringcars op de stand aankijkend, lijkt dat niet overdreven gesteld. Dus biedt Mapar ook aan om een geheel nieuwe bus, besteld en geleverd inclusief meubels, om te bouwen – alles is mogelijk. Daarnaast signaleert men bij Mapar ook dat er zelfs een vraag komt naar nog luxere 1+1 stoelindelingen, zoals bij de splinternieuwe MAN Lion's Coach waar nu aan gewerkt wordt.

Verwachtingen

Meldde men begin maart op Busworld Turkey dat de verwachtingen voor dit jaar hooggespannen waren, na een slecht 2019 – een jaar waarin de Turkse markt volledig in elkaar is geklapt – met de coronacrisis lijkt dit ijdele hoop. De Turkse busmarkt heeft het al een aantal jaar moeilijk met daarbij een teruglopende economie, devaluatie van de munt, de lira, en een toenemende werkeloosheid. De diversificatie van Mapar, met aftersales, dealerschap, het ombouwen én het MAN truck-dealerschap, lijkt het bedrijf schokbestendig te maken. Oorspronkelijk komt Mapar uit Ankara waar het in 1980 is opgericht als toeleverancier voor de automotieve sector en dan vooral in aftersales en onderdelen. Naast de service- en dealerafdelingen in Bursa en Izmir beschikt het over een groot onderdelenmagazijn in Istanbul. Leveringen geschieden 24/7 via negen eigen sneldiensten. Daarnaast heeft Mapar nog zes servicewagens dag en nacht beschikbaar. Geëxporteerd wordt er naar naar onder andere Iran, Irak, Soedan, Algerije en Nigeria. Bijzonder, het heeft ook nog een 'marine' afdeling waar gepronkt wordt met vooral raceboten. <<

Voor meer fraaie voorbeelden van de kunde van het Turkse in Bursa gevestigde Mapar: <https://www.maparman.com>. Kijk bijvoorbeeld eens naar de video van de Lion's Coach geheel aangepast voor de Marokkaanse voetbalbond. Het gros van de zitplaatsen, uitgevoerd in luxe lederen stoelen, is voorzien van beeldschermen waar de spelers het nieuws kunnen volgen, al zal het spelen van videogames waarschijnlijk de voorkeur hebben – al mag je niet generaliseren natuurlijk. De luxe zetels staan dan ook nog eens in en met notenhout uitgevoerd interieur, en let ook even op het plafond.

